

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:

Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő, számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Főszerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 6 Pengő, nyiltér soronként 40 fill. Álláskeresők hirdetése 80 fill.

A Vöröskeresztes nők vizsgatétele.

Egy külső megnyilatkozásában csendes, de bensőségben annál nagyszerűbb vizsgának voltunk a tanúi e hó 13-án szerdán délelőtt.

A Vöröskeresztes mozgalom helyi fiókjá majd öt heti szorgalmas munkájáról számolt be oly nagyszerű megnyilatkozásában, amely méltán sorakozik Szilágysomlyó város legfélejtethetlenebb érdemei közé. Szilágysomlyó női ugyancsak kitettek magukért! Már 10 órakor egybegyűltek a „növendékek”, hogy beszámolót adjanak tanulmányukról.

A vizsgára megjelent báró Bornemissza Adél, az Orsz. Vöröskeresztes Mozgalom Elnöknője, akit dr. Udvari József, nemcsak mint polgármester, hanem a helyi Fióknak elnöke is, meleg szeretettel, szívélyes hódolattal köszönt.

Üdvözlő beszédében ismertette a helyi mozgalom történetét, megalakulását. Rámutatott arra, hogy a Vöröskeresztesek áldásos munkájára mindig szükség van. Célkitűzésénél fogva neincsak háboruban, hanem békében is. Katonáink úgy is most Krisztus és haza érdekeinek védelmére kereszties hadjáratban vannak.

Azért tölti el lelkét mélységes hála, hogy felhívására Szilágysomlyó női társadalma, miként már a multban is sokszor megmutatta, most is nagy megértéssel, odaadással, lelkesedéssel csatlakozott e szép mozgalomhoz, mint a nemzetvédelmi munka szerelmesének eljegyzettje, élén dr. Krasznay Lászlónéval.

Büszkeséggel néz rájuk, mert Szilágysomlyó női társadalma mindig ott van, ahol a legnagyobb szükség van.

Ezután Nádudvary Mária ismerteti a Vöröskeresztes Mozgalom eredetét. Nagyszerű értekezletében elvezet bennünket a solferinói csatátra, ahol a szerencsétlen embereken először segít az emberies irgalom. A csatában megsebesült katona, nem ellenség többé, hanem tehetetlen felebarát, akin segíteni kell. Itt lép akcióba önfeláldozásával a Vöröskeresztes nő.

Magyarországon 1879-ben, a felejtethetlen emlékü Erzsébet királyné pártfogása mellett alakult meg a Mozgalom.

Azóta érdemes működésével behálózta egész hazánkat.

Ennek végeztével kezdődött a vizsga, amelynek keretében a hallgatók nagyszerű feleletekben, de még inkább bámulatra méltó, ügyes gyakorlataikban tükröztették vissza a „tanárok” nagy tudását és szellemi felkészültségét.

Szilágysomlyó valóban, minden tulaján nélkül büszke, hogy ilyen orvosok-

kal rendelkezhetik, mint dr. Kiss Emil és dr. Nádudvary György.

Nem tudjuk, hogy nagy tudásukat-e, vagy ügybuzgóságukat csodáljuk jobban, ami olyan türelemmel párosul.

Meg kell azonban emlékezni az ő jobbkezükről is, Csatary Szücs Margitka zölkeresztes nővéréről. Az ő kedvessége, szelidlelküése már fogalom nemcsak városunkban, hanem a környéken is, ahová elszólítja a kötelesség. Mosolygós arcát mindig láthatjuk az utcán, fáradhatatlanul sietve betegeihez.

Egyébként a feleletekből világosan megértettük a mozgalom minden belső és külső életet.

Hivatása: beszervezni társadalmi uton a betegápolást. Békében inkább házi betegápolásra és első segélynyújtásra terjed ki szélesívelésű munkakörük. Háboruban pedig a tulajdonképpeni Vöröskeresztes akcióban vesszik ki méltóképpen részüket.

Most ez a tanfolyam, amelynek 43 jól vizsgázott növendéke van, a házi betegápolás és első segélynyújtás tantárgyaiból és gyakorlati részéből vizsgáztak.

A Vöröskeresztes ápolónői tanfolyam rövidesen megkezdődik, a kórházzal kapcsolatban. Ideje hat hónapig fog tartani.

Bizonyára, itt is meghallják majd sokan a hívószót.

Természetes, hogy háboru esetében minden végzett hallgató mozgósítható és ott teljesítenek szolgálatot, ahová szólítja majd a kötelesség.

Legvégén báró Bornemissza Adél országos elnöknő beszélt. Megköszönte a hallgatók szorgalmát és csodálatát fejezte ki a hallottak felett. Egyben gratulált az előadó orvostanároknak, akik önzetlenül, minden díjazás nélkül vállalták a fárasztó munkát heti három napon át 5 órától 8 óráig. A szilágyság régi ismerőse neki, mert a Székelyhadosztálynak ápolója volt a világháboruban.

Egyebekben a jó Isten áldását kérte működésükre.

A himnusz eléneklése után a hallgatóság megilletődéssel távozott. Elmerenghetett mindenki afelett, hogy Szilágysomlyó megértette a nehéz idők hívó szavát és felsorakoztak a zászló alá, amely alatt szintén harc van szelid tagjai között, hogy t. i. ki tud nagyobb vigaszt nyújtani az elesettnek, a betegnek, esetleg a hazáért vérző katonának.

Én a magam részéről azt kívánom, hogy munkájok, fáradozásuk, amit most itt a legnagyobb készséggel és lelki erővel fektettek e szent és magasztos cél szolgálatába, teljesen kárbavesztett legyen úgy érte, hogy bárcsak ne lenne rá szükség soha.

Fügedi Péter.

Háboru és a gyomor.

Montecuccoli, a híres hadvezér mondotta, hogy a háboruhoz három dolog szükséges. Először: pénz, másodszor: pénz, harmadszor: pénz.

Mai nyelvre ezt így lehetne fordítani: a háboruhoz ma is három dolog szükséges. Először: pénz, másodszor: olaj, harmadszor: kenyér.

Az első kettő távolabb áll tőlünk, a harmadik azonban teljesen népies termék. Azért kell most sokat beszélgetni a kenyérkérdésről. Bizony, van olyan fontos, mint akár melyik is az elsők közül.

A kormány bölcs intézkedése folytán a legnagyobb rendben történtek meg az idén is az aratási és cséplési munkálatok. Megfelelő kioktatásban is részesültek a munkások.

A nehéz időhöz mérten a lakosság megtartotta fegyelmezttségét minden tekintetben, úgy, hogy kifogásolni való nehézségek, akadályok nem is igen történtek sehol. A lakosság viselkedése mindenütt komolyan tudta mérlegelni a súlyos idők kívánságait. Így veszi ki részét mindenki hazájának kötelességével szemben Európa ujjárendezési munkálataiban.

De jól is van ez így! Ne történjék meg az a visszaélés sehol, mint a világháboru idejében, hogy amíg egyesek a harctereken véreztek, mások addig otthon meggazdagodtak. Ossza meg mindenki arányosan és igazságosan

a teherviselést. Ezt követeli tőlünk a haza!

Minden ember sok fáradságtól kiméli meg magát, illetve az előljáróságot is a sok zaklatástól, ha figyelmesen elolvassa sorainkat.

Az idén ugyanis senki sem vásárolhat búzát, csak a kormány által megbízott gabonavásárló cég.

A termelő gazdának sem kell a város-házára mennie, ameddig el nem cséplették a búzáját, gabona-lapéért. De a cséplés után is csak akkor, ha a gép mellett dolgozó irnoktól megtudta, hogy az eredménylapokat már beadta.

A gabona-lapot igénylők hozzák magukkal az alábbi adatokat:

1. Milyen nagyságu területen gazdálkodik?

2. Az egész területből aratásra kerülő búzából mennyi kat. hold területe van?

Ugyancsak így meghatározandó a rozs, árpa, kukorica területe is.

3. Meg kell mondani a családtagok számát, életkorát, mert ettől függ majd a felhasználható, illetve megőrlhető mennyiség meghatározása.

A meghatározott személymennyiségek a következők:

A nehéz testi munkát végző férfi: 250, a nők és 16 éven felüliek: 200, 16 éven aluliak pedig 160 kgr.-ot öröltethetnek meg egy polgári évre.

A Kisbabbit mennyiség elegendő, tehát ezen vitatkozni, vagy a kiállítást végző közzeggel mintegy szembezálni teljesen felesleges dolog lenne. Ez már nem mutatná azt a feyzelmezetséget, amit most követel a törvény mindenkitől.

Akinek pedig termése nem fedezi szükségletét, majd lisztjegyet fog kapni, épp úgy, mint aki nem termelő.

A vetőmagszükségletéről külön kormányrendelet fog majd intézkedni.

Azok, akik bármilyen cimen kapnak gabonát, akitől kapják, kereseti kimutatást tartoznak kiállítani, (úrlap szintén a városházán kapható) s ennek alapján kaphatnak csak gabona-lapot.

A gabona-lap igen fontos, mert csak ennek birtokában lehet gabonát örölnetni, vagy esetleg eladni.

A gabonaörletésről még azt is tudni kell, hogy egyszerre csak az egész évi mennyiség fele örölhető meg.

Az okos beosztás, a liszttel való gazdálkodás ma hazafiasság! A vele való visszaélés, pazarlás, vagy éppen üzérkedés, nemcsak törvénybe ütköző dolog, hanem nehezen egyeztethető össze azzal a komolysággal, amelyet ma megkövetel minden igaz hazafitól a legdrágább édesanyja, az újjá csak polgárai nemes gondolkodása, cselekedete árán születhető Magyarország.

F. P.

Megalakult Szilágysomlyón a Méhészeti Egyesület.

A Földművelésügyi miniszterium az Erdélyi visszatért részeket is beakarja kapcsolni az Országos Magyar Méhészeti Egyesületbe. Most folyik a szervező munka. A miniszterium két kiküldöttje járja a vidéket, ismeretterjesztő előadásokkal világosítva fel az erdélyieket a méhészet fontosságáról.

Mike Pál igazgatósági tag, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület megbízásából a múlt héten Szilágysomlyóra érkezett. Vele együtt jött Koppány József, országos Méhészeti felügyelő, a földművelésügyi miniszterium kiküldötte, abból a célból, hogy a Szilágyságot ketten beszervezzék. Szilágysomlyón e hó 9-én, szombaton délután tartották meg a „Szilágysomlyó és környéke Méhészeti Egyesület” alakuló közgyűlését. A gyűlésen számos érdeklődő vett részt, sok vidéki is. Koppány József a méhészetről tartott előadást és ismertette az OMME kedvezményeit. Egyben közölte az is, hogy e hó 16-án szombaton újra Szilágysomlyóra érkeznek amikor is vetített képekkel tarkított hosszabb előadást fog tartani a volt mozi helyiségében.

Mike Pál és Koppány József beszédei után megválasztották a tisztikart.

Veszélyben a hires somlyói szőlőtermés.

A magurai bor messze földön híres, jó zamataról és tüzes erejéről. Évek óta azonban annyi elemi csapás érte a szilágysomlyói szőlőhegyeket, hogy bizony, bizony kevés bort szürettek s azt is silányabb minőségűt az utóbbi szüreteken.

Ez évben legtöbb helyen oly szép termés mutatkozott, hogy a szőlősgazdák már abban reménykedtek, hogy az ez évi szőlőtermés ki fogja a tavalyi és azelőtti kevés termést is. Az augusztusi abnormális időjárás azonban kesztülhuzta a szőlősgazdák reményeiket. A sok hideg eső, a sűrű köd elhozta a szőlőegrettegettebb betegségét: a peronosporát s szép dús fürtökről megfeketedve peregnek le szemek. Hiába volt a sok költség és munka, hideg augusztus leszűretelte.

A Szerkesztőség levelesládájából.

„Cselédek és háziasszonyok az eljövendő munkaállamban.”

Mélyen Tisztelt Szerkesztőség!

Én csak egy kis polgári háziasszony vagyok, aki sok gondgal-bajjal igyekszik a háztartás meg-megbillenő mérlegét egyensúlyba hozni, aki egy nagy család ezer nyugtösködésére próbál ezer orvosságot találni — s éppen ezért így nagyon elfoglalt háziasszony létemre nem is vetemednék cikk írásra, ha az abban foglalt kérdések nem lennének a magam és ezer és ezer agyonstrapált családanya égető problémái.

E hosszú bevezetés után rátárek a lényegre. A „Szilágysomlyó” néhány hét előtti számában olvastam, hogy szeptember folyamán Szilágysomlyón cselédképző iskola nyílik. Bátorodom érdeklődni, hogy ez csak terv, vagy komoly valóság? Nagyon örülnék, ha az illetékesek nem ejtenék ki ez év programjából a cselédképző iskolát, amely valóban áldásos intézmény lenne és megmentője sok-sok háziasszonynak, különösen a dolgozó nőnek, aki a gyermekeit, háztartását kénytelen tudatlan (és sokszor sajnos megbízhatatlan, rosszindulatu, vagy erkölcstelen) polgárra bizni, amig ő a kenyérkereső férfiakkal egy sikon futó rohamában harcol. Ugy gondolom, ha egy minden irányban képzett, jó érzelű, komoly, rendes, megbízható háztartási alkalmazott, olyan, akit a cselédképző iskola ajánl, — kerülne a dolgozó nő otthonába, ez nem csak az otthon nagyobb kényelmét, a háztartás simább, rendesebb ménéjét biztosítani, de felfokozná a dolgozó nő munkakedvét, munkatempóját is és így a dolgozó nő munkaadói is nyernének általa. Mert az az asszony, akinek otthon apró gyermekei, nagy lakása s így nagyobb háztartása van, az átlagnál, örökös aggodalomban, rettegésben éli az otthonától távol töltött időt, mert nem tudhatja, hogy a tanulatlan, buta cseléd lány tudatlansága, gondatlanlansága nem okoz-e szerencsétlenséget, vagy pótolhatatlan kárt. Az ilyen aggódó asszony munkája kapkodó, néha felületes, mert nem tudja kikapcsolni magát az otthonáért való aggodalomból s ezzáltal nem tud szívvel lélekkel elmerülni kenyérkereső munkájában sem.

Milyen más lesz a helyzet, ha tudjuk, hogy otthon egy olyan alkalmazottunk végzi a házi munkát, aki családtagnak számítható s aki hivatásának érzi azt és nemcsak kénytelen-kelletlen átmeneti kenyérkeresésnek.

A napokba kezembe került egy folyóirat, amelyben egy cikk nagyon megragadta a figyelmemet. Címe: „Cselédek és háziasszonyok az eljövendő munkaállamban”. Azt hiszem helyesen cselekszem, ha szöszert idézek belőle: „A cselédkérdés elfajulásának egyaránt okozója a munkaadó és a munkavállaló, így olyan megoldást kell keresni, mely mindkét részlór orvoslja a hibákat. Ma a cselédkérdéssel intézményesen társadalmi egyesületek foglalkoznak, igen, tiszteletreméltó igyekezettel azonban a cselédkérdésnek — mint minden szociális kérdésnek — megoldása nem lehet a társadalom, hanem az államhatalom feladata. Ha a háziasszonyok nem képesek a cselédet megnevelni, gondoskodni kell arról, hogy a cseléd lány csak bizonyos előképzettség után vállalhasson alkalmaztatást, de ugyanakkor gondoskodni kell arról is, hogy a cselédleányok érdekeit a munkaadó tulajpásaival szemben megvédjé. Ehhez elsősorban szükség volna internátussal egybekötött cselédiskolák felállítására, nem társadalmi és felekezeti, hanem hatóságai alapon. Minden leányt, aki cselédnek akar elszegődni, legyen az akár falusi, akár városi, kötelezni kell arra, hogy bizonyos meghatározott időt előbb a cselédiskolában eltöltsön és az itt kapott binyitvány alapján kaphassa meg a munkavállaláshoz szükséges munkakönyvet. Az iskola megbízottjai utján gondoskodnak arról, hogy az elkeseredett cselédleányok alkalmaztatási helyéről, körülményeiről vele szemben tanusított bánásmódról időnként értesüléseket szerezzen, a munkaadók és a munkavállalók körül felmerülő vitás kérdésekben a békéltető-bizottság szerepét vállalja. Ilyen módon meg volna a lehetőség is, arra hogy a megrögzött lelketlen kiuzsorazó cseléd-

tartókat nyilvántartsák és megakadályozzák, hogy ezek mindig újabb és újabb áldozatokat szedhessenek.”

Ezeket mondja a cikk írója és sok más hasznos, megszívlelendő dolgot még. Hiszünk, hogy a cselédkérdést ha nem is egyetemlegesen, de városunkban meg fogjuk tudni oldani, ha a tervezett cselédiskola valóban megnyílik, amit szívből óhajtunk.

Tisztelettel hívük:
Egy háziasszony.

FIGYELŐ.

Egy elfoglalt hölgy.

Egy nagyvilági hölgyet megkértek, mondaná el, mivel tölti el az ilyen előkelő, gondtalan dáma az idejét, mi érdekli, mivel szokott általában foglalkozni. A nagyvilági hölgy nem zárkózott el ugyan a nyilatkozattól, de csak dióhéjban válaszolt a kérdésekre, mert — mint mondotta — roppant el van foglalva. Nagysietve, néhány perc alatt mondta el hát életprogramját, mely olyan gazdag, hogy ilyen programon kívüli számokra nem szentelhet több időt. A nagyvilági nőnek minden percben van osztva — mesélte az illusztris hölgy — a sok társadalmi kötetettség miatt soha nem lehet egyedül valóságos hajsza, robot az élete! Ha eddig nem sejtettük, most meg tudjuk, hogy a legrobotosabb élete szegény nagyvilági nőnek van. Nap mint nap reggeltől estig, helyesebben déltől hajnalig el van foglalva. Hogy miért déltől hajnalig tartanak s így a délelőttöt kell alvásra fordítani. A vérbeli hamisítalan nagyvilági dáma az év jórészeben átálussza a délelőttöt s amikor a dolgozó emberek ebédhez ülnek, neki rendszerint akkor szervírozzák a reggelit. De mivel tölti a nagyvilági nő azokat a ritka délelőttöket, amikor korábban kel? Ilyenkor — ugymond — van lovaglás, autózás, korzózás és legfőképpen kozmetikus, fodrász, divatszalon és kalapos és gondolkodik el naponként hány-szor kell a társadalmi életet élő nőnek átöltözni — kivált fel. — Négy-szer-ötször, néha többször is. Képzeld el mennyi toalet kell a sok különböző programhoz, a sok ruha miatt mennyit kell varrónőknél, kalaposoknál ülni és próbálni. No, persze, persze! Mindenestre megpróbáljuk elképzelni azt az asszonyi élelet, amely nem tud más délelőtti foglalkozást talán mint alvást, korzózást vagy divatcégekhez való szaladgálást. Ilyen fárasztó délelőtti munkálkodás után aztán ebéd utáni szundításra van szükség, csak úgy következnek a látogatások, ötór ai teák, színházak, estélyek, báros — hajnalig. S így megy szezonról-szezonra, évről-évre, egy életem át. Élete nem áll másból, mint abból, hogy az, amit más üdülésnek, felfrissülésnek szán, aminek más egyszerűbb nő előre örül, azt ő terhesnek tartja s szüntelen szívósan unja, unja, unja. A nagyvilági hölgy végül azzal fejezte be magasztos nyilatkozatát, hogy ne irigyeljük őt a dolgozó nők. Minden dolgozó ember kipihenheti magát, de az ő élete, ah! az egy szakadatlan robot. Ő hiába szereti otthonát, családját, férjét, gyermekét, háztartását, mind erre nincs is ideje. Másszóval ő mélyen, mélyesen irigyli a dolgozó nőt, az otthonában, családjában élő egyszerűbb női lényeket, akik zsur, bridzs és a bár, fodrász és kozmetikus helyett olyan gondtalan dolgokra is ráérnek, mint a gyermeknevelés, kiállítások látogatása, a szegény diákok, a magyar háziipar irodalom és művészet támogatása, amikre, sajnos, neki szegénynek egyetlen kis perce sincsen.

A közönség panaszkönyve.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Arra kérjük, — többen Nagy László utcai lakosok; szíveskedjenek felhívni az illetékes hatóságok figyelmét utcánkra. A köztisztasági kihágást nap mint nap elkövetik egyes egyének azáltal, hogy minden szemetet, szennyet, az utcára hordanak ki, veszélyeztetve ez által az egész utca lakosságának egészségét.

Köszönettel:
Több Nagy László utcai lakos.

rdessen a „Szilágysomlyó”-ban!

HIREK

Felelős szerkesztő
és kiadó:
Lázár Géza

Főmunkatárs:
Somlyói Eller Gizella

A halott költő.

Babits Mihály, a nagy magyar költőt örök nyugalomra helyezték. Elmulása sötét vadvizek dallamtalan zuhatagként hatott. Vonásai lassan márványba merevülnek, hogy hirdessék a költői halhatatlanság részesének nevét. Meghajtjuk lelkünk lobogóját a halott költő előtt, aki míg élt, az emberi világ kicsiny zugait s a végtelen szféráit kalandozta titkot tudón és titkot vallón. Látása megragadta a színek leghalványabb játszását is, hallása felfogta az apró emberi neszeket s az új szimfóniáit. Képzelete feldiszi-tette a mulandó dolgokat s az örök gyermeki ember, a művész játékos mozdulatával, világos, vagy sötét csokorba kötve dobta elén halhatatlan virágait, a verseit.

Egyik legszebb versét itt közöljük, emlékezésül a halott költőre:

Isten gyertyája.

Engem nem tud eloltani;
élek és itt vagyok, itten!
Pedig nagy világszelek elé
emelted hős, vak, kicsi gyertyád
mit akarsz velem, Isten?

Inog a láng már és tüveg ég
bölcs, szent, konok kezeidben.
S új szelek jönnek, fattyu-vihar,
vakarcs-poklok! szégyen fuvalma —
mit akarsz velem Isten?

Szégyen-szél, fattyu-lehellet is
zord annak, aki meztelen:
Gyötörni tud, eloltani nem,
míg viaszom csöppig kisirom —
mit akarsz velem Isten?

Miért tart magasra nagy tenyered?
és milyen éj vize zug lenn,
hol sisteregve kiszenvedek,
ha majd kegyetlen beledobsz, hogy
kőrmődre ne égjek, Isten?

— **Eljegyzés.** *Standach Alfonz* báró, a kintűnő filmfelvételező eljegyezte *Szendrey Gyuláné Körözi Ilonkát*.

— **A Vöröskereszt tanfolyam növendékei.** E héten zajlott le a Vöröskereszt tanfolyam vizsgája, amelynek növendékei meglepő készséggel és felkészültséggel tettek tanubizonyoságot arról, hogy valóban alkalmasak-e e nemes és emberies hivatalos teljesítésére. A kiválóan vizsgázott növendékek névsorát itt közöljük: *Barna Ezsébet*, özv. *Veres Károlyné*, *Cserne Mária*, *Varjassy Ilona*, *Papp Ilona*, *Acsádi Klára*, *Gámenty Edith*, *Szenássy Elizke*, *Szabó Márta*, *Stauder Mária*, *Vásárhelyi Gizella*, *Veigh Antalné*, *Éberlein Anna*, *Szilágyiné—Nagy Anna*, *Török Lászlóné*, *Nagy Nella*, *Nagy Berta*, *Karsay Karolina*, *Tárkányi Gerőné Józsa Sándorné*, *Náduvay Mária*, *Kedves Györgyné*, *Szabó Istvánné*, *Duha Irén*, *Kiss Irén*, *Balla Ilona*, *Ajtay Klára*, *Töláczy Róbertné*, *Gözner Mária*, *Nagy Margit*, *Páskuj Nella*, *Balogh Endréné*, *Labura Margit*, *Veress Erzsébet*, *Furcsik Ilona*, *Dobozy Mihályné*, *Bartha Endréné*, özv. *Rácz Györgyné*, *Veres Katalin*, *Veres Mária*, *Lázár Ilona*, *Ujvárosy Irén*.

— **Nyolc osztályos lesz az elemi iskola.** Szeptember 1—2-án lesznek a beiratkozások a szilágyosomlyói áll. elemi népiskolában. Az igazgatóság, egy miniszteri rendelet alapján felkéri a szülőket, hogy gyermekeik kereszt és vezeték neveit pontosan úgy diktálják be, ahogy ők használják, nehogy tévedésből másként vezessék be az iskolai könyvekbe. Itt emlékezünk meg arról is, hogy ez évben már nyolc osztályos lesz az elemi népiskola. Amint ismeretes a románok hét osztályúvá emelték a régi magyar hat osztályos iskolákat. A magyar állam tavaly meghagyta így, de ez évtől kezdve nyolc osztály lesz kötelező. Nemcsak ebben lesz újítás ez évben, hanem levezetik az esti ipari tanfolyamokat is, amelyeknek vezetésével, a sohasem lankodó, lelkes és buzgó *Szentpétery* igazgatót bízta meg a mi-

Sugár

*A mindennapi
Kényerünkért*

való kemény munkában egy biztos segítségre számíthatunk
s ez a valódi

DIANA SÓSBORSZESZ

évtizedek óta kipróbált áldásos, üdítő
és munkaképességet fokozó hatása...

A valódi DIANA sósborszesz
mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba palack	eredeti palack	közép palack	nagy palack
DIANA sósborszesz			
70 fillér	1.20 P.	3.50 P.	6.40 P.

nisztarium. Ezekon kívül megvalósul a rokonszenves igazgató egyik kedves terve is, amelyben a tanonciskolában a női tanoncok részére is előadásokat loznak tartani.

— **Clark Gable önvallomása**, a *Karády-Mezey párbaj*, *Bordy Bella*, *Erdélyi Mici*, *Kovács Kató*, *Lukács Margit*, *Makay Margit*, *Mezey Mária*, *Tolnay Klári*, *Maklary*, *Szilassy nyári kaladjai*, nagy képes beszámoló az első külföldi őszi bemutatóról, a *Színházi Magazin* új számának érdekességei. Ezenkívül vicces gazin, novella és a gyermekek öröme a *Ki-Magazin* egészíti ki az új számot.

— **Házi iparhoz és „kalákához” nem kell iparigazolvány.** Az Erdélyi Gazdasági Tanács közli az érdekeltekkel, hogy az érvényben levő magyar ipartörvény rendelkezése értelmében háziiparhoz és „kalákához” nem kell iparigazolvány.

— **Nem kell megerősíteni a képzőművészeti tárgyakkal való ügynökölési iparendedélyt.** Két év óta Magyarországon a festmények, grafikai művek és szobrok árusításához miniszteri engedély szükséges. Ezzel kapcsolatban felmerült a kérdés, hogy vajjon az ilyen tárgyakkal való ügynökölés is miniszteri jóváhagyásra szorul-e, vagy sem? A kérdésben a miniszterelnök, most döntött s kimondotta, hogy a képzőművészeti tárgyakkal való ügynökölést érvényesen kiadott hatósági iparendedéllyel lehet gyakorolni, minden külön felsőbb miniszteri megerősítés nélkül.

— **Az Extra** nyolc évvel ezelőtt mindössze kísérletként indult el utjaira. A cigaretták között is típusokat különböztetnek meg a gormet-i. Az extra, ha családfáját kutatjuk, tehetséges unokaöccse a *Memphisnek*. Sikerét nemcsak pompás anyagának, jó formá-

jának köszönheti, hanem annak a körülménynek is, hogy valamilyen finom és el nem odázható rágyújtási kényszer teszi kívánatossá. Most ez utóbbi tulajdonságát még fokozzák is. *Szent István* napjára úgy határoztak a cigaretta-készítés nagymesterei, hogy külön töltésben kerüljenek forgalomba.

— **A lubianai (laibachi) vásárra**, amely október 4. és 13. között lesz, már megkezdődtek az előkészületek. A vásár az olasz gazdasági élet nagy eseményének ígérkezik. Az olasz vasutak 50 százalékos kedvezményt adnak a vásár látogatóinak.

— **Olasz emlékek Budavárban.** Magyarország hősi harcában a törökök ellen nagyszámban vettek részt olaszok is. Maga az egyik vezér *Savoyai Jenő* heceg, a dicső *Savoyai-háznak* volt leszármazottja. *Budavári szobra*, a királyi várkertben, *Rónai Józsefnek* alkotása, a magyar főváros egyik legszebb disze. A budavári koronázó főtemplom kriptájában nyugszik *Budavár visszafoglalásának* egyik hősi olasz halottja: *d'Aste Mihály* ezredes, akinek emlékét kegyelettel őrzi a magyar főváros. Nemrég emléktáblát emeltek neki a nagymultu egyház külső falán, amely olasz és magyar nyelven hirdeti a harmadfélszázados olasz—magyar fegyverbarátságot.

— **Olaszok a debreci Nyári Egyetemen.** Debrecenből jelentik: folyó hó 1-én nagy ünnepséggel nyílt meg a debreceni Nyári Egyetem. A külföldi hallgatók között nagy számmal vannak a baráti Olaszország fiai és felidézük letűnt századoknak emlékét, amikor magyar diákok mentek tömegesen az olaszországi egyetemekre, különösen *Bolognába* és *Páduába*.

— **Ki emlékszik ma erre?** Most van tizedik évfordulója, hogy *Edison*, a híres feltaláló meghalt. Rengeteg találmány fűződött Edison nevéhez, mind olyan, ami ma is a modern kultúra finom csipkedését adja, kényelmét növeli és a szaporodó emberiség együttélését előmozdítja. — De ki emlékszik ma ezekre? Ki jubilálja Edisonsont? A zseni munkájának gyümölcse, mint az Isten adománya, itt van, élvezzük — és nem is jut eszünkbe, hogy azt ki kellett találni, ki kellett dolgozni és az emberiség közkincsévé kellett tenni. — Edison most tíz éve halt meg... Álljanak itt meg egy pillanatra és gondoljunk rá, hogy az emberiség legnagyobb tényezői még sem a reprodukálók, a milliós számban sokszorosítók, hanem azok, akik föltaláltak, valamit és a világot előbbre vitték. Az emberiség e nagy férfainak emléke az, amely a világot egy nagy emberi közösségbe kellene, hogy összekapcsolja.

— **Szövetkezetet alakítottak Budapesten a Regátból menekült magyar husiparosok.** A Párt budapesti központja már hosszú idő óta foglalkozik a Bukarestből és az Ókirályságból elmenekült magyar husiparosok ügyével és ezek közül a menekült husiparosok közül — amint arról tudomásunk van — mintegy 20 embert sikerült a pártnak a fővárosi vágóhidnál elhelyezni. Most ezek a husiparosok a párthoz azzal a kéréssel, hogy nyújtson segédkezet a párt ahhoz, hogy szövetkezetbe tömörüljenek és a vágóhidon külön csoportot alakíthassanak, amelyik az idekerülő állatok bőrének lenyuzását vállalná. Az Erdélyi Párt ehhez készséggel adta meg támogatását és a szövetkezet „Erdélyi husiparosok Hargita Szövetkezete” címmel a napokban tartja meg alakuló ülését az Erdélyi Párt budapesti irodájában.

— **Magyar városok régi itáliai testvérvárosai.** Egy régi magyar könyvben van feljegyezve, hogy a mai Budapest helyén a római világban egy római légio állomásozott, amely az itáliai Paestumból egészítette ki magát. A régi magyar tudós hagyta ránk azt az érdekes etymológiát, hogy a paestumi származású római legionáriusok adták a városnak a Pest nevet. Ugyanő azt is írta, hogy a magyar Baja helyén a római Bajaeből sorozott katonaság állomásozott. Ezek a névmagyarozatok talán ma már nem állják meg a helyüket, de rendkívül jellemzőek, mert bizonyítják, hogy milyen élénk volt már a régi magyar íróknál is hazájuk ősi kapcsolatának tudata a római földdel. Az pedig bizonyos, hogy a római I. sedédlégio, amelynek Pannoniában, de különösen Aquincumban oly nagy szerep jutott osztályrészül, eleinte itáliai tengerészettől és magát büszkén nevezte a Magyarországon fennmaradt köemlékein is Legio Italica-nak.

◆ Szerkesztői Üzenetek ◆

Kinek van igaza? A háztulajdonosnak semmiesetre sem. Mert a háztulajdonos az új lakónak sem adhatja ki drágábban a lakást. Házbéremelés a régi lakó elköltözése után az új lakónál sem eszközölhető. A régi lakó szerződésében kikötött lakbért fizeti tehát ön is.

„Szeretni szeretnék”. Azt írta, hogy huszonnégy éves és még sohasem volt szerelmes, mert nem talál „magához méltó leányt”. El jön mindennek az ideje, csak legyen türelemmel. És ne felejtse el: a szerelem nem kitérítés, amit a legérdemesebbnek ajándékozunk. Sokszor bizony éppen az kapja meg, aki egyáltalán nem méltó rá, éppen ez a tragédia benne. Ne kergesse a szerelmet, ne kutassa a magához méltó lánykát, ha a titkos kéz megérinti szívét, akkor úgy is elnémul az ész intó hangja. Azok akik egy szomorú, megalázó szerelemben vergődnek, bizonyára irigylik magát, jobban mint ahogy maga irigyli a látszólag nagyon boldog szerelmes párokat.

Házassági törvény. Már életbelépett.

Kis kutya. Panaszával forduljon a rendőrséghez, miután városunkban Állatvédő Egyesület nincs.

Éva. Ilyen módosításról nem tudunk, Érdeklődjék meg az Iparhatóságnál.

Cikkirő. Nagyon érdekes, csak nem a mi lapunk terjedelméhez való. Miután aktualitását úgy sem veszíti el; küldje be valamelyik napilapnak.

— **Ünnepélyes eskütétel a Bem-téren.** A m. kir. 25 honvéd tüzérszázalag aug. 20-án d. e. 9 órakor tábori mise és díszkivonulás keretében az átképzésre bevonult erdélyi ujoncok ünnepélyes eskütételét tartja. — Délután pedig 3 órai kezdettel a laktanya udvaron házi lovasmérkőzést rendez díjtalanul, az érdeklődő közönségnek.

Szilágysomlyó m. város polgármesterétől.

6223—1941. kig.

Felhívás.

Felhívom mindazon 17-ik életévüket betöltött magyar és német nemzetiségű ifjakat, akik a m. kir. honvédség kötelékébe önként be kívánják lépni, hogy felvilágosítás végett a város-háza 17-es számú szobájában f. évi augusztus 20-ig jelentkezzenek.

Jelentkezhetnek olyan, még jelenleg megszállt területi illetőségű magyar nemzetiségű ifjak is, akiknek magyar állampolgársága még véglegesen rendezve nincsen, ha kinyilatkoztatják, hogy magyar állampolgárok kívánnak lenni.

Felhívom továbbá az 1940. évi sorozáson önként jelentkezett és besorozott, de a behívás elmaradása miatt a Honvédelmi Miniszter Ur által törölt jelentkezőket, hogy amennyiben jelentkezésüket tolelmentkezőket, hogy amennyiben jelentkezzenek folyó évi augusztus hó 20-ig a város-háza 17. számú szobájában.

Felhívom végül azokat az 1919. és 1920. évfolyambeli születésű ifjakat, akik a fősorozásról valamilyen módon elmaradtak, hogy utósorozásuk előkészítése végett szintén jelentkezzenek a fenti helyen és időpontban.

Az 1919. és 1920. évfolyambeli és eddig elmaradt állításköteleseknek a jelentkezése kötelező.

Szilágysomlyó, 1941. augusztus 12.

Polgármester.

UJ keresztény magyar

fűszerüzlet nyílt

augusztus 1-én

Nagy Imre tér 7. szám alatt,
(Veréczy-féle mézszárszék helyén.)

Szíves pártfogást kér:
Szakács Józsefné.

6—4

Veszünk

bármilyen mennyiségben:

nyirfavessző, nyirfarúd, műfa,
talicska, kocsikerék és zsákok.

Árajánlat és mennyiség:

„MAOR”

faipari és gazdasági felszereléseket
értékesítő Kft.

DEBRECEN,

Nyugati u. 36.

Töltőtollak

Lázár-nál!

Szilágysomlyó megyei város polgármesterétől.

5977—1941. közíg.

Hirdetmény.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosának 120.000—1941. Á. K. számú rendelete alapján, a mai náptól kezdődően Szilágysomlyó megyei város területén a közzetkező árak lépnek életbe, az alább felsorolt cikkeknek.

A sertéshus, hárj, bőrös szalonna és zsír árak változatlanok.

Börnélküli szalonna — — — kg.-ja	2.94 P.
Érett fehér sózott szalonna — — —	2.88 P.
Füstölt és paprikás szalonna — — —	3.28 P.
Sültzalonna — — — — —	3.42 P.
Kolozsvári és brassói szalonna — — —	4.10 P.
Csemegefüstölt és paprikás szalonna — — —	3.84 P.
Füstölt császárhus — — — — —	3.84 P.
Főtt császárhus — — — — —	4.52 P.
Cigányszalonna — — — — —	4.10 P.
Párisi, szafaladé, krinolin — — — — —	3.20 P.
Virslis — — — — —	3.40 P.
Nyáriszalámi (fehéráru felhasználása nélkül 50% sertéshus)	3.00 P.
Vadászszalámi (70% sertéshus fehéráru nélkül) — — — — —	4.10 P.
Fehérhurka (vér és bőrkéből) — — — — —	1.40 P.
Májás és véreshurka (10% fehéráru) — — — — —	2.30 P.
Sült vagy füstölt vegyes hurka — — — — —	2.80 P.
Fejsajt (sertésfej, nyelv, nyese, nyese, nyese) — — — — —	3.20 P.
Fejsajt (bőr, csont, leváltus és vérrel) — — — — —	1.60 P.
Kolbász (marha és sertéshusból 50—50% (füstölt) — — — — —	2.40 P.
Kolbász (marha és sertéshusból 50—50% (füstölt száraz) — — — — —	3.00 P.
Csemege száraz és szalámi kolbász (90% sertéshus) — — — — —	4.00 P.
Sertéskaraj füstölt — — — — —	3.80 P.
Sertéskaraj füstölt és főzött — — — — —	4.00 P.
Sertéscomb füstölt — — — — —	3.40 P.
Sertéscomb füstölt és főzött — — — — —	4.00 P.
Bőrös hátsó sonka egészben csonttal füstölt — — — — —	3.70 P.
Bőrös hátsó sonka csont nélkül füstölt — — — — —	4.00 P.
Sertéslapocka csonttal, füstölt — — — — —	3.36 P.
Sertéslapocka csont nélkül füstölt — — — — —	3.64 P.
Sertésoldalas füstölt — — — — —	2.50 P.
Sonka prágai módon, gépsonka — — — — —	6.00 P.
Növendékmarhahus — — — — —	2.20 P.
Marhahus — — — — —	2.00 P.
Birkahus (juhhus, ürühús) — — — — —	1.80 P.

Felhívom a közönséget, hogy a feltüntetett árak, a legmagasabb árak, melynél többet az eladónak kérni nem szabad, de nem szabad a vevőnek sem többet fizetni.

Szilágysomlyó, 1941. augusztus 13-án.

Polgármester.

?

Írógépet
jókarban megveszek

DARABANTH vikárius
Vármegyeház utca 20.